

**RAAD VAN
DE EUROPESE UNIE**

**Brussel, 20 november 2000 (23.11)
(OR. fr)**

13579/00

LIMITE

JUSTCIV 127

NOTA

van: het voorzitterschap

aan: het Coreper/de Raad

nr. vorig doc.: 9735/00 JUSTCIV 75 + ADD 1

Betreft: ontwerp-verordening inzake de wederzijdse tenuitvoerlegging van beslissingen
betreffende het omgangsrecht

1. De Franse Republiek heeft in juli 2000 aan de Raad een initiatief voorgelegd met het oog op de aanneming van een verordening inzake de wederzijdse tenuitvoerlegging van beslissingen betreffende het omgangsrecht (doc. 9735/00 JUSTCIV 75 + ADD 1).¹
2. Het Europees Parlement (doc. PE 297.760/A5-0311/2000) en het Economisch en Sociaal Comité (doc. CES 1190/2000) hebben advies uitgebracht over dit initiatief.
3. Overeenkomstig artikel 3 van het Protocol betreffende de positie van het Verenigd Koninkrijk en Ierland gehecht aan het Verdrag van Amsterdam, hebben die staten meegedeeld dat zij wensen deel te nemen aan de aanneming van deze ontwerp-verordening en haar toe te passen.
4. Overeenkomstig de artikelen 1 en 2 van het Protocol betreffende de positie van Denemarken, gehecht aan het Verdrag van Amsterdam, neemt die staat niet deel aan de aanneming van deze ontwerp-verordening. Het instrument wordt derhalve voor Denemarken niet bindend en zal er niet van toepassing zijn.

¹ Bekendgemaakt in PB C 234 van 15.8.2000.

5. Het Comité heeft de ontwerp-verordening meermalen besproken op het punt van het burgerlijk recht (omgangsrecht).¹ Naar aanleiding van die besprekingen stelt het voorzitterschap voor, enkele kwesties aan de Raad voor te leggen, zodat deze de gelegenheid heeft zich uit te spreken over enkele essentiële onderdelen van de ontwerp-verordening. Die kwesties staan in bijlage dezes.
-

¹ Op 18/19 juli, 14 september, 19 oktober en 15 november 2000.

I. INLEIDING

De Europese Raad van Tampere van 15/16 oktober 1999 heeft het beginsel van de wederzijdse erkenning, "*hoeksteen van de justitiële samenwerking*" goedgekeurd. Op het gebied van het burgerlijk recht heeft de Europese Raad verklaard dat er verdere vermindering nodig is "*van de intermediaire maatregelen die nog altijd moeten worden genomen om te bewerkstelligen dat een beslissing of een vonnis in de aangezochte staat kan worden erkend en tenuitvoergelegd*". Hij preciseert dat "*als eerste stap deze intermediaire procedures dienen te worden afgeschaft (...) met betrekking tot bepaalde vonnissen in familierechtelijke procedures (b.v. alimentatievorderingen en omgangsregelingen). Dergelijke beslissingen zouden dan automatisch in de gehele Unie worden erkend, zonder enige intermediaire procedure of gronden tot weigering van de tenuitvoerlegging*".¹

Het familierecht heeft directe gevolgen voor het dagelijkse leven van de burgers. De inspanningen moeten derhalve in de eerste plaats op dat gebied worden gericht. Daartoe heeft Frankrijk een ontwerp-verordening voorgelegd betreffende de beslissingen inzake omgangsrecht over kinderen van gescheiden ouders (doc. 9735/00 JUSTCIV 75 + ADD 1).

In overeenstemming met het mandaat van de Europese Raad van Tampere is deze ontwerp-verordening bedoeld om de intermediaire procedures, d.w.z. elke voorafgaande controle door de rechter van de aangezochte lidstaat, af te schaffen. De afschaffing van deze zogeheten exequaturprocedure houdt in dat een in een andere lidstaat genomen beslissing als nationale beslissing geldt: een vonnis over omgangsrecht van een lidstaat zal in elke andere lidstaat zonder intermediaire procedure beschouwd worden als een nationale beslissing van laatstbedoelde lidstaat. De vonnissen inzake omgangsrecht zullen, ongeacht hun herkomst, op gelijke wijze behandeld worden. Grensoverschrijdende toepassing zou dus geen problemen meer moeten veroorzaken.

¹ Paragraaf 34 van de conclusies van de Europese Raad van Tampere.

II. DISCUSSIEPUNTEN VOOR DE RAAD

1. Toepassingsgebied

De ontwerp-verordening beperkt de afschaffing van alle intermediaire procedures momenteel tot vonnissen aangaande het omgangsrecht die reeds onder Verordening nr. 1347/2000 van de Raad van 29 mei 2000 (Brussel-II) vallen, d.w.z. de vonnissen aangaande gehuwde paren. De geharmoniseerde regels inzake de rechterlijke bevoegdheid zijn alleen op die beslissingen van toepassing.

Volgens sommige delegaties zou men zich niet moeten beperken tot die vonnissen, die een te klein toepassingsgebied bestrijken; vooral omdat zij niet gelden voor gezinssituaties die hun oorsprong vinden in andere verhoudingen dan het huwelijk.

Moet derhalve overwogen worden het toepassingsgebied van deze besprekingen uit te breiden, met name tot gezinssituaties die hun oorsprong vinden in andere verhoudingen dan het huwelijk (met dien verstande dat zo'n uitbreiding van het toepassingsgebied de invoering vereist van regels in verband met de rechterlijke bevoegdheid voor gezinssituaties die hun oorsprong vinden in andere verhoudingen dan het huwelijk), of moet er, zoals het voorzitterschap voorstelt, in etappes gewerkt worden, te beginnen met de kwestie van het omgangsrecht in verband met kinderen van gehuwde paren?

2. Garanties

De ontwerp-verordening stelt voor om de afschaffing van de intermediaire procedures gepaard te laten gaan met garanties voor de ouder bij wie het kind zijn gewone verblijfplaats heeft.

a) Blokkering van het omgangsrecht

De eerste garantie houdt in dat die ouder in bepaalde uitzonderlijke omstandigheden het automatische karakter van de executoriale kracht van de beslissing aangaande het omgangsrecht kan blokkeren om het hoger belang van het kind te dienen.

De ontwerp-verordening stelt voor om die garantie te baseren op voor de lidstaten gemeenschappelijke criteria en op een specifieke procedure waarvan de grote lijnen in de verordening worden geschetst, om ervoor te zorgen dat de beslissingen over het omgangsrecht in alle lidstaten op dezelfde wijze behandeld worden.

Bent u het daarmee eens of wenst u dat die garantie anders wordt opgevat? De vraag is vooral: welke plaats moet in de vaststelling van de regels voor die garantie worden ingeruimd voor het nationale recht van de lidstaten?

b) Terugkeer

De tweede garantie bestaat erin om op te leggen dat het kind na het verstrijken van het omgangsrecht onmiddellijk terugkeert naar de ouder bij wie het zijn gewone verblijfplaats heeft. Dit beginsel van de onmiddellijke terugkeer van het kind zorgt ervoor dat het omgangsrecht eerlijk en integraal wordt uitgevoerd.

De ontwerp-verordening stelt voor om, afgezien van de voorlopige maatregelen die genomen worden ter bescherming van het kind, geen uitzondering op die terugkeer toe te staan. Bent u het daarmee eens?

c) Andere garanties

Bent u voor invoering van andere procedurele garanties in verband met de beslissingen over het omgangsrecht, ter vervanging van de afgeschafte intermediaire procedures?

3. Samenwerking

De ouders bewust maken van hun verantwoordelijkheden is een van de doelen die de lidstaten menen te moeten stellen aan een coherent beleid inzake familierecht. Het lijkt bijzonder raadzaam dat de ouders worden aangemoedigd om in geval van scheiding in overleg oplossingen te zoeken voor conflicten die zich in verband met hun kinderen zouden kunnen voordoen. Het voorkomen van geschillen of het oplossen van geschillen buiten de rechter om worden gezien als middelen om dat doel te bereiken.

In het kader van eventuele grensoverschrijdende geschillen bepleit de ontwerp-verordening een doeltreffende samenwerking tussen lidstaten.

Die samenwerking moet een efficiënte, eerlijke uitoefening van het omgangsrecht bevorderen en de rechterlijke uitspraken doeltreffender maken. Het voorzitterschap is van mening dat die samenwerking ook minnelijke schikkingen mogelijk moet maken. De bevoegdheden van de bij de samenwerking betrokken organen zouden aldus uitgebreid kunnen worden, zodat een behandeling buiten de rechter om van bedoelde conflicten ook daaronder kan vallen.

Bent u ervoor dat de besprekingen in die zin worden voortgezet?

III. VERVOLG

Het voorzitterschap is voornemens een nieuwe versie van de ontwerp-verordening voor te stellen, rekening houdend met het resultaat van het debat van de Raad JBZ van 30 november-1 december 2000.